

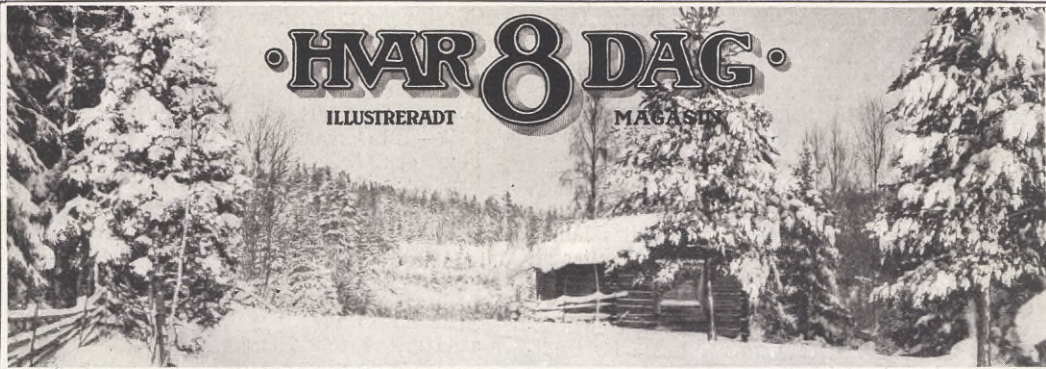
Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT MAGASIN

VINTERBILD FRÅN ÖFRE ULLERUD, VERMLAND. — FOTO. J. V. JOHANSON, RANSÄTER.

18:DE ÅRG.

DEN 18 FEBRUARI 1917

N:o 21

Foto: Rosenberg.

H. Justin Damfeldt

Kittid: Bengt Sjöberg.

HERMAN JUHLIN-DANNFELT.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Den 2 februari fyllde en af vår svenska landthushållnings märkesmän på undervisnings- och upplysningsväsendets område, landbruksakademiens sekreterare, prof. H. Juhlin-Dannfelt sextiofem år.

Herman Julius Brorson Juhlin-Dannfelt är född på Edeby i Lovö församling af Stockholms län den 2 febr. 1852, son till dåvarande landbruksskoleföreståndaren, sedermera generalkonsuln Carl Mattias Juhlin-Dannfelt och hans maka Hedvig Schröder. Efter att år 1871 ha blifvit student i Uppsala, aflade han där fil. kand.-examen 1876, fil. licentiat-examen 1881 och förvärfvade 1882 den filosofiska graden på en hafsbalogisk afhandling. Det varma intresse för landbruket, som han tagit i arf af sin om detta i så hög grad förtjante fader — denne var som bekant en af föregångsmännen icke blott inom vår landbrukslitteratur, utan äfven in fråga om landbruksmaskinens införande och en målmedveten förbättring af landets kreatursstock — gjorde emellertid, att äfven han beslöt att ägna sig åt de nu i så liflig utveckling stadda landbruksvetenskaperna.

Redan under sin universitetstid hade han börjat tjänstgöra som assistent å kemiska laboratoriet vid Ultuna landbruksinstitut och inträdde efter sin licentiatexamen som ordinarie elev vid detsamma för att 1882 aflägga agronomexamen. Samma år blef han lärare vid Malmöhus läns hushållningssällskaps landbruksskola å Oregården. Åren 1883—85 tjänstgjorde han som vikarierande hufvudlärare i organisk och agrikulturkemi samt geologi vid Ultuna landbruksinstitut samt var tillika 1884—85 lärare i mejerikemi vid därvarande högre mejeriskola. En mera själfständig verksamhet stod honom till buds, sedan han sistnämnda år kallats till föreståndare för Kopparbergs läns landbruksskola å Vassbo, där han äfven fick tillfälle att försöka sig som praktisk jordbrukare. Från 1888 var han tillika sekreterare hos Kopparbergs läns hushållningssällskap.

Emellertid hade år 1892 Ultuna landbruksinstitut blifvit föremål för en omorganisation. Vid valet af föreståndare stannade man då vid dr Juhlin-Dannfelt, som äfven utnämndes till lektor i jordbrukslära. År 1907 erhöi han professors namn, heder och värdighet

Om det sätt, hvarpå prof. Juhlin-Dannfelt fyllde detta värf, finnes endast en mening. Ingen kan vittna bättre därom än lärjungarne och den hyllning dessa bragte sin förre lärare på 65-årsdagen är i detta hänseende värtalig. Forna elever af de årsklasser, som genomgingo det uppsvenska landbruksinstitutet under hans föreståndaretid, hade nämligen sammanskjutit medel till åstadkommande för institutet af hans porträtt i olja, hvilket då aftäcktes som en gård af aktning och tacksamhet mot den vördade läraren.

Redan tidigt hade Juhlin-Dannfelt börjat den ovanligt fruktbara skriftställarverksamhet på det landbruksvetenskapliga området, hvilken framför allt kommer att föra hans namn till eftervärlden. År 1885 utgaf han sålunda sin instruktiva skrift om foderinläggning eller s. k. ensilage och följande år utsände han "Jordbrukarens handlexikon". Ojämförligt viktigast är emellertid det under hans redaktion utförda stora verket "Landbrukets bok", hvars första häften började utkomma år 1898 och som sistlidet är fullbordades med ett sidantal af sammanlagdt öfver 5,600. I denna det svenska landbrukets encyklopedi, hvaröfver vårt land har alla skäl att känna sig stolt, har Juhlin-Dannfelt själf författat de båda första banden ("Jordbrukslära"), som utkommo 1898—1901, samt tillsammans med A. Sjöström äfven ett tredje band, "Handbok i jordbruksökonomi", 1908—09. Af "Jordbruksläran" har i fjol utkommit en ny omarbetad upplaga.

Bland andra större arbeten af Juhlin-Dannfelt må nämnas den till landbruksakademiens hundraårsjubileum utgifna festskriften "Kungl. Landbruksakademien 1813—1912" samt det af honom tillsammans med V. Flach och G. Sundbärg författade, på framlidne grosshandlare Moritz Frænckels bekostnad publicerade praktverket "Sveriges jordbruk vid 1900-talets början" (1909).

Den förra af dessa skrifter hade närmast den omständigheten att tacka för sin tillkomst, att Juhlin-Dannfelt år 1902 från Ultuna kallats att efter Christian Lovén öfvertaga befattningen som landbruksakademiens sekreterare. I denna egenskap har han på ett synnerligen förtjänstfullt sätt redigerat landbruksakademiens handlingar och tidskrift, i hvilken han på ett förvånansvärdt sätt visat sig i stånd att följa med den utländska facklitteraturen och hålla våra landbrukare å jour med de rön och erfarenheter, som i skilda delar af världen göras på modernare områden. Ej nog härmed. Äfven den mera populära landbrukslitteraturen har haft förmånen att mottaga otaliga förtäfliga alster af hans flitiga penna. I främsta rummet gäller detta den af honom tillsammans med V. Flach 1894—1901 utgifna tidskriften "Landtmannen" samt "Landtmannabladet, Aftonbladets bilaga för odling och näringsflit", för hvilket han är ledande redaktör.

"Utmärkande för författarskapet, som i sin mångfald omspinner nästan alla grenar af landthushållningen, är", har en fackman yttrat, "att det hvilat på en så mångfaldig insikt och bygger på en beläsenhet och ett anlåtande af källskrifter, som det torde vara ytterst få möjligt att prestera, men vidare och framför allt att framställningssättet är särdeles klart och enkelt, ja i bästa mening populärt samt att sträfvat att anknyta till den praktiska verksamheten ständigt framskymtar". Hvar och en, som haft anledning taga del af Juhlin-Dannfelts författaralster, instämmer med nöje i detta omdöme.

Att uttömmande redogöra för de otaliga förtroendeposter han beklädt vid in- och utländska landbruksmöten och kongresser, de studieresor han gjort och den omfattande rådgifvarverksamhet han utöfvat förbjudes af det begränsade utrymme, som står till buds. Omnämnas bör dock ännu hans ledamotskap i 1911 års kommitté för den högre landbruksundervisningens ordnande och hans högt skattade föreläsarverksamhet.

Åren 1908—09 representerade Juhlin-Dannfelt Västerbottens län i Första kammaren, där han anslöt sig till den dåvarande moderata partigruppen. Vid den andra af dessa riksdagar hade han säte i ett af kammarens tillfälliga utskott och väckte tillsammans med nuvarande vice talmannen en motion om en riksdagskrifvelse om utredning och förslag rörande anordnande af landbrukshögskoleundervisning vare sig vid en fullt fristående läroanstalt eller i samband med en eller flere närstående undervisningsanstalter. Denna motion bifölls af riksdagen, hvilket hade till följd den nyssnämnda kommitténs tillsättande. Tyvärr har kommitténs förslag ännu icke ledt till önskvärdt resultat. Man måste nämligen gifva Juhlin-Dannfelt rätt i att det är önskvärdt, att vetenskaplig forskning på jordbrukets område bedrivs i större utsträckning än hittills i vårt land varit fallet, ja att sådan forskning är nödvändig för jordbrukets framåtskridande. Det går verkligen icke an att, som hittills skett, på detta område i hufvudsak inskränka sig till att söka tillämpa och draga gagn af resultaten af det vetenskapliga arbete, som utförts och utföres i andra länder.

År 1892 ingick han äktenskap med Signe Maria Nordin.

PETER LAMBERG.

Vårt lands ende handels- och politi-borgmästare fyllde den 12 februari sextio år. Nämnda datum 1857 föddes nämligen borgmästaren Peter Lamberg i Göteborg.

Utgången ur en af Göteborgs äldsta ännu i staden kvarlevande släkter — den har igenom sex generationer och under mer än två århundraden oafbrutet ägt framstående representater inom samhället — har borgmästare Lamberg ägnat hela sin ungdoms- och mannaålders kraft åt sin fädernestad. Skicklig som jurist har han dock framför allt på det administrativa området lagt i dagen sin synnerliga duglighet, sin outtröttliga arbetsförmåga och sin ovanliga förvaltningstalang. I ett samhälle, där den kommunala självstyrelsen lever ett så kraftigt och blomstrande lif som rikets andra stad, är det ju mindre vanligt, att magistratens ledamöter blifva i tillfälle att äfven på det kommunala området spela en framträdande roll. Ett undantag gör Peter Lamberg.

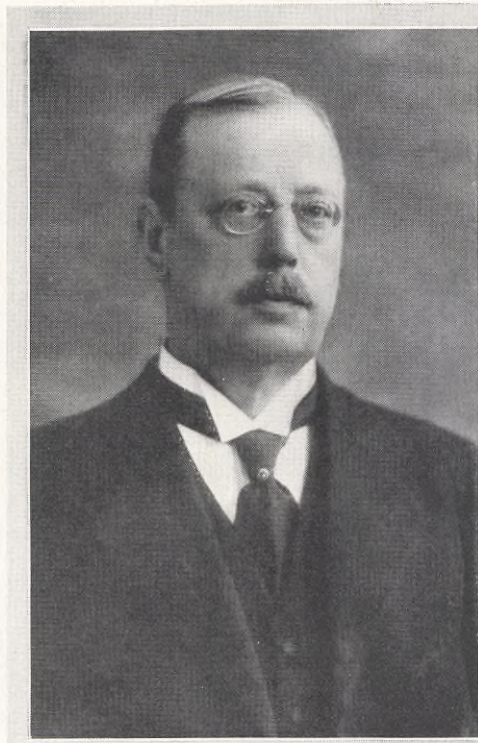

Foto Jonason Göteborg Klische: Brant Sjöbergars

60 ÅR DEN 12 FEBRUARI.

T. v.:

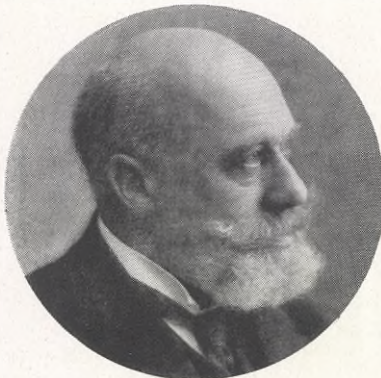
ARNOLD MUNTHE. F. d. kommandörkapten. — Dramatiker. Författare till "Magdalena Rudenschöld". (Se sid. 333.)

T. h.:

FRU LILLY HAFGREN-WAAG. Hofsångerska, Berlin. Har med stor framgång uppträdt i Stockholm. Text å sid. 332.

honom en betydelse utöfver den lokala. Kärleken till tonkonsten parad med den organisatoriska begåfningen gjorde honom från början till den kanske främst ledande kraften vid åvägbringandet af den stående musikorkester i Göteborg, hvars framgångsrika verksamhet verkat förebildlig för hela landet. Det är väl icke för mycket sagdt att utan dess föredöme de orkesterföreningar, som på de senare åren vuxit upp rundt omkring i vårt land, knappast skulle kommit till, åtminstone icke kunnat glädja sig af det understöd från stat och kommuner, som nog hufvudsakligen stimulerats af exemplet från Göteborg.

Bland de hyllningar 60-årsdagen inbragte Göteborgs populära handels- och politiborgmästare voro därför de, som kommo honom till del från musikvänner — i tanke eller i ord och skrift — de icke minst varma och välförtjänta. Mätte Peter Lamberg inom en icke alltför aflägsen framtid också få se sina i sammanhang med bemärkelsedagen uttalade önskingar om en fast kammarmusikinstitution och en opera i Göteborg förverkligade! Det vore säkerligen den belöning för en långva-

After fotograf.

Klische: Brant Sjöbergars

I hamnstyrelsen och drätselkammaren skulle man icke lätt vilja undvara hans värdefulla kraft och när hälst det gäller att bemästra en organisatorisk eller administrativ uppgift, gå blickarna gärna i främsta rummet till handels- och politi-borgmästareämbetets innehafvare. Och när fädernestaden kallar, är Peter Lamberg icke den, som undandraget sig. På hans skuldror hvilat också en arbetsbörda, som skulle verka nedtryckande på de flesta. Han bär den, som märkte han den icke.

Peter Lamberg är emellertid icke blott den duglige administrative ämbetsmannen, utan äfven den fint bildade humanisten. Som sådan har han gjort insatser särskildt på musiklifvets område, som gifvit

Foto. Jager, Sthlm.

Klische: Brant Sjöbergars

rig och god insats i fädernestadens tjänst, som mest skulle glädja honom.

En af den svenska scenkonstens yppersta företrädare skådespelaren vid K. dramatiska teatern i Stockholm *Emil Hillberg* fyller den 18 febr. 65 år. Det nådda året, högt i sig själf, kastar dock ej öfver den konstnärsbana, med hvilken det är sammanknutet, nedåtgäendets skugga, ännu löper denna konstnärsbana öfver den obrutna mannakraftens solbelysta höjder fram mot nya väntande segrar.

Under sin långa teaterbana, inledd år 1873 med en lyckosam debut på K. teatern, följt fem år senare af den stora afgörande segern i "Hertig de Septmonts" roll på Nya teatern i Stockholm, har Hillberg skapat en rad af imponerande sceniska gestalter, hvilka genom sin geniala utformning, sin originalitet o. flammande styrka etsat sig in i den svenska teaterpublikens minne och åt sin framställare förvärvat den obestridda rangplatsen som vårt lands mest betydande gestalt på den stora dramatikkens område.

I fråga om närmare data hänvisa vi till biografier i ärg. IV:49 och XIII:25.

Foto. Flodin, Stockholm. Klische: Brant Sjöbergars

EMIL HILLBERG.
En af vårt lands främste karaktärsskådespelare.
65 ÅR DEN 18 FEBR.

DET TREDJE VAPNET.

FÖR HVAR 8 DAG AF FLYGAREN, LÖJTNANTEN VID K. FLOTTAN **F. G. A. NETZLER.**

Föga mer än ett årtionde har gått sedan det först var klart att den tidpunkten närmade sig då människan med den moderna teknikens tillhjälp skulle komma att behärska luft-hafvet.

Den enormt hastiga utvecklingen af det nyaste kommunikationsmedlet (flygplanet) icke minst i egenskap af ett nytt, fruktansvärdt vapenslag, har på senaste tiden blifvit allt skarpare belyst.

Vid tiden för krigsutbrottet, sommaren 1914, hade man nog i allmänhet ganska klart för sig dess blifvande betydelse såsom *späningsmedel*.

Hvad man däremot föga väntade sig var dess utveckling såsom ett nytt vapen, hvilken utveckling försiggått i så hastigt tempo att man i de krigförande länderna redan börjat komma till insikt om nödvändigheten att inränga det nya stridsmedlet såsom ett fullt själfständigt vapen vid sidan af armén och flottan.

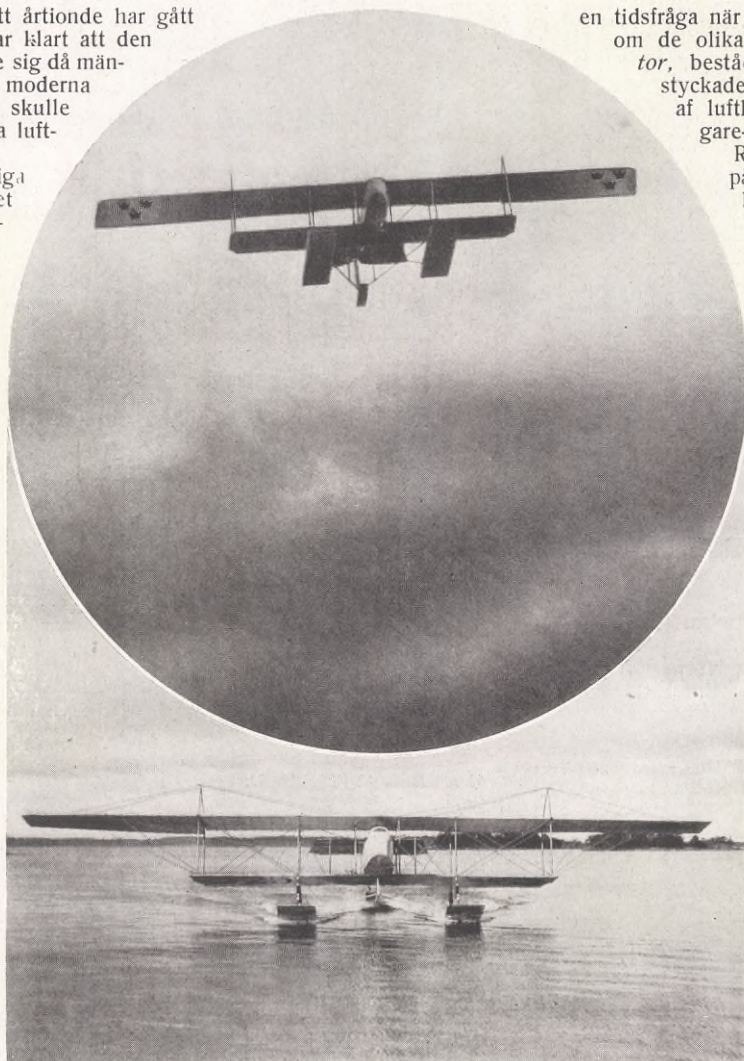
Det torde således endast vara

en tidsfråga när vi skola höra talas om de olika ländernas *luftflottor*, bestående af starkt bestyckade, pansrade flygplan af luftkryssare- och luftjagare-typ.

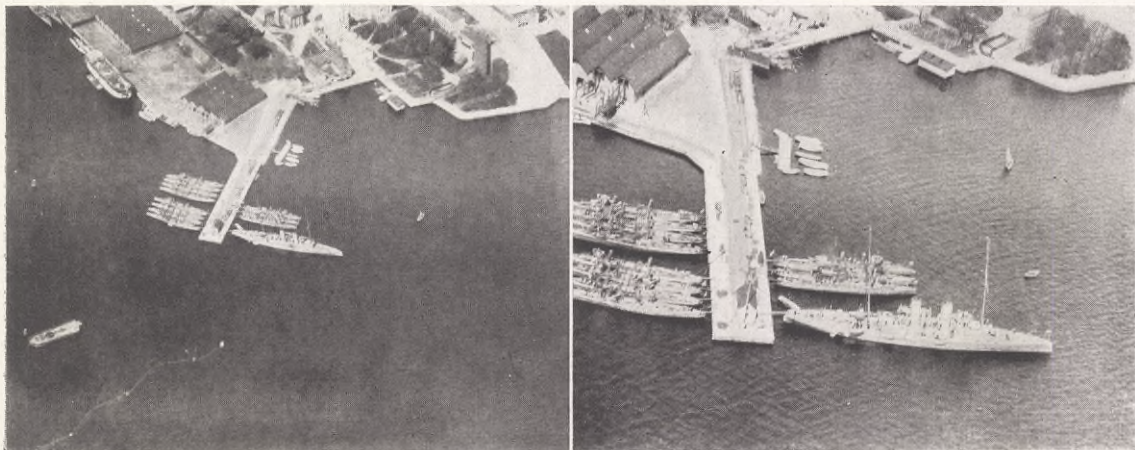
Redan under det nu pågående världskriget har man sålunda sett verkliga sammandrabbningar i luften, senast en den 9 november förlidet år mellan ett 70-tal fransk-engelska och tyska flygplan, utrustade med kanoner och kulspjutur, hvarunder ett tiotal maskiner blefvo nedskjutna.

Icke nog därmed, man ser nu allt oftare huru flygplanen själfva upptaga strid med trupper i löpgravarna eller under marsch. De anfallande maskinerna, som vanligen äro pansrade, flyga därvid på ringa höjd längs med de fientliga skyttegravarna, betrykande dem med sina kulspjutur.

Utvecklingen under kriget har gått hän mot större driftsäkerhet såväl beträffande motorerna som själfva flyg-

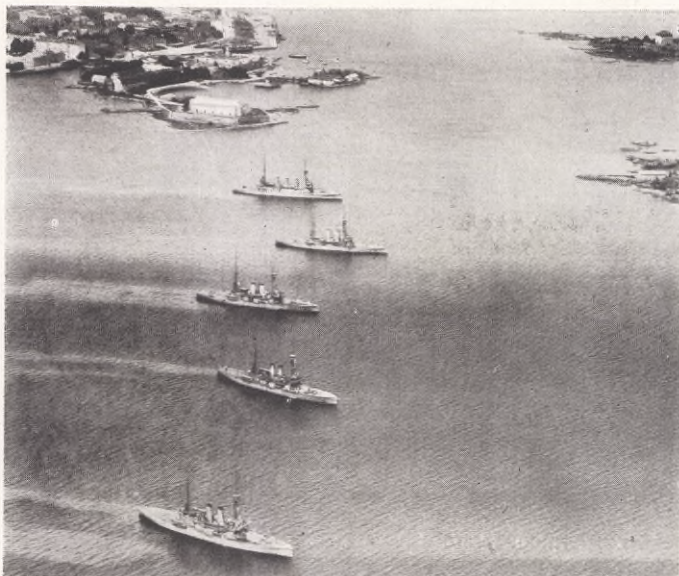

Öfverst: SVENSK FLYGBÅT OFVAN MÖLNEIN. Därunder: SVENSK FLYGBÅT AF FARMAN-TYP UNDER GÅNG PÅ VATTNET, KLAR ATT "LÄTTA".

KRYSSARE OCH TORPEDBÅTAR FÖRTÖJDA VID KAJ UNDER MERA OVANLIG "SÖNDAGSHVILA". FOTOGRAFERADE FRÅN FLYGBÅT: T. v.: å 800 meters höjd. — T. h.: å 100—150 meters höjd.

Efter originalfotografier med vederbörligt tillstånd för första gången offentliggjorda.

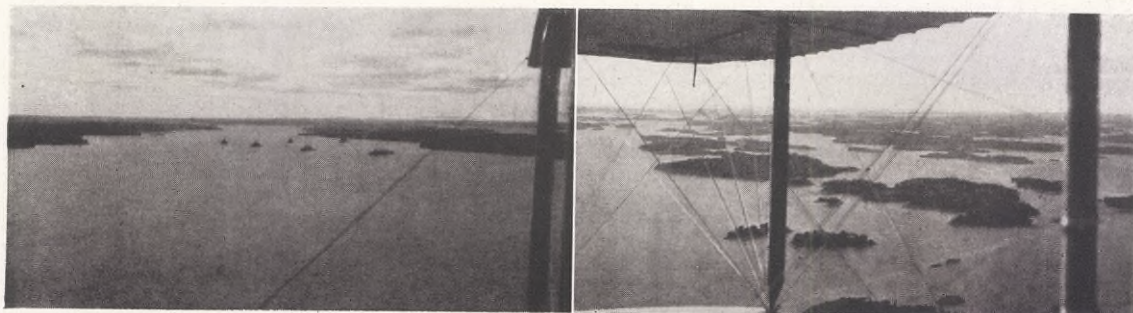

VÅR NEUTRALITETSVAKT UNDER HVILA PÅ KARLSKRONA REDD, fotograferad från flygbåt å 300 m. höjd.

planen och kan i korthet sägas ha fört vapnet från försöksstadiet fram till målet "praktisk användbarhet". De moderna, vattenkylda flygmotorerna på 200—300 hkr, som ofta användas kombinerade, kunna numera anses erbjuda fullt nöjaktig driftsäkerhet. I stället för de förr använda, klen konstruerade flygplanen, som sällan vågade sig på enjuppstigning

JAGARE I SKÄRGÅRDEN, fotograferad från 350 m. höjd. Källa: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre, Sjölin - Öst.

"FIENDTLIGA STYRKANS SLAGSKEPP SIKTADE" från flygbåt på 500 m. höjd under krigsöfning i skärgården.

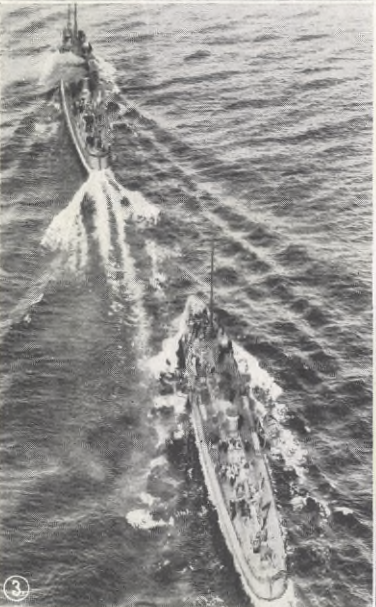
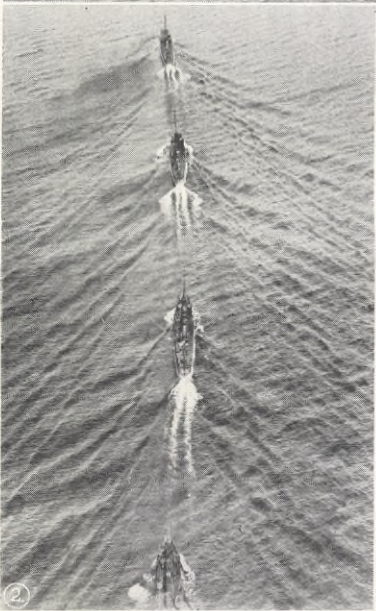
SVENSKA SKÄRGÅRDEN FOTOGRAFERAD I HÖSTDIS från 300 m. höjd.

annat än vid alldeles lugnt väder, ser man numera kraftiga, delvis stålbyggda jättemaskiner trotsa snart sagdt hvilket väder som hälst.

Hvad som vid krigets början ansågs för ett vågstycke utföres nu dagligen och stundligen vid fronterna af hundratal maskiner och utan nämnvärd risk. Allt oftare hör man talas om nattliga flygraider långt innanför de fientliga linjerna, om sprängda ammunitionsupplag, raserade fabriker och upprifna järnvägs-linjer.

Flygbåtar anfalla fiendtliga sjöstyrkor och bombardera flottstationer på afsevärda distanser från egen operationsbas, ja man har t. o. m. sett exempel på huru flygbåtar lyckats sänka fiendens U-båtar ute i öppna sjön — och därefter bärgat besättningen...

Tyska flygbåtar ha bombarderat London vid fullt dagsljus, och liknande ty-

SVENSK FLYGBÅT AF TYPEN DONNET-LÉVÊQUE.

per ha varit sedda utanför Öland, således på en distans af cirka tre timmars flygtid från tyska kusten.

Moderna flygbåtar kunna för närvarande utan svårighet tillryggalägga afståndet fram och åter mellan svenska och ryska östersjöhamnar, medförande t. ex. förutom förare och passagerare äfven trådlös telegraf, kulspjuta samt högst afsevärda tyngder i form af bomber.

Vårt lands läge har ur försvarssynpunkt genom flygvapnets tillkomst undergått en viss förändring. Skärgården, som torde komma att erbjuda en anfallande örlogsflotta allvarsamma svårigheter, utgör för luftfartygen intet hinder utan endast en lämplig landningsplats med lugnt vatten. Vår långsträckt kust kan under inga förhållanden tänkas försvarad gent emot luftangrepp endast medelst på vissa platser utplaceradt luftartilleri. Hvad som här bör komma till användning är ett tillräckligt antal väl beväpnade flygbåtar af modernaste konstruktion, fördelade på flygstationer utefter kusterna och i händerna på väl tränade flygare.

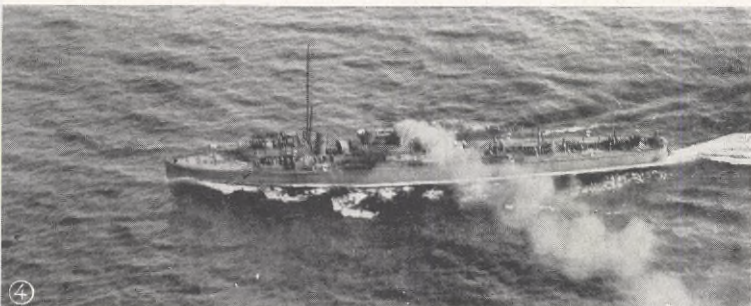
Om svenska flottans flygvapen har under världskriget af helt naturliga skäl icke många meddelanden lämnats till offentligheten. Att detsamma under flottans neutralitetsvakt dock ej varit alldeles sysslolöst framgår till en del af våra bilder, som med vederbörligt tillstånd här offentliggöras för första gången.

För att ytterligare belysa de möjligheter som genom flygvapnet erbjudas vårt försvar, torde några exempel böra framhållas:

Såsom spaningsmedel kunna de moderna flygbåtarna numera med framgång utnyttjas äfven vid mörker eller dålig väderlek. Vintertid

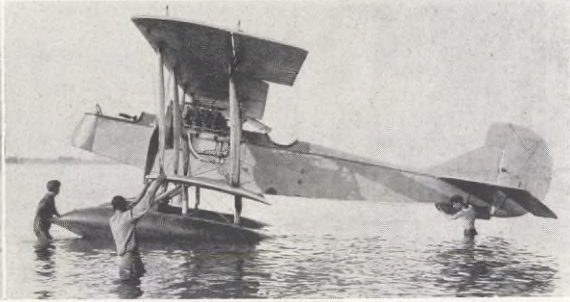
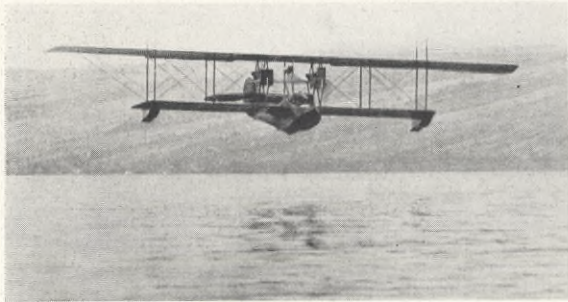

PANSARBÅT FOTOGRAFERAD FRÅN 150 METERS HÖJD. Meddelande öfverbringas från flygbåten i luften genom nedkastande af "rapporthylsa".

JAGAREDIVISION PÅ VÅG IN MOT KARLSKRONA MED 16 KNOPS FART, FOTOGRAFERAD FRÅN FLYGBÅT: 1. på 800 meters höjd; 2. på 350 meters höjd; 3. två jagare på 100 meters höjd; 4. en af jagarne på 50 meters höjd.

Kliché: Kem. A.-B. Benzt SUIFersparre, Stålm-Gbg.

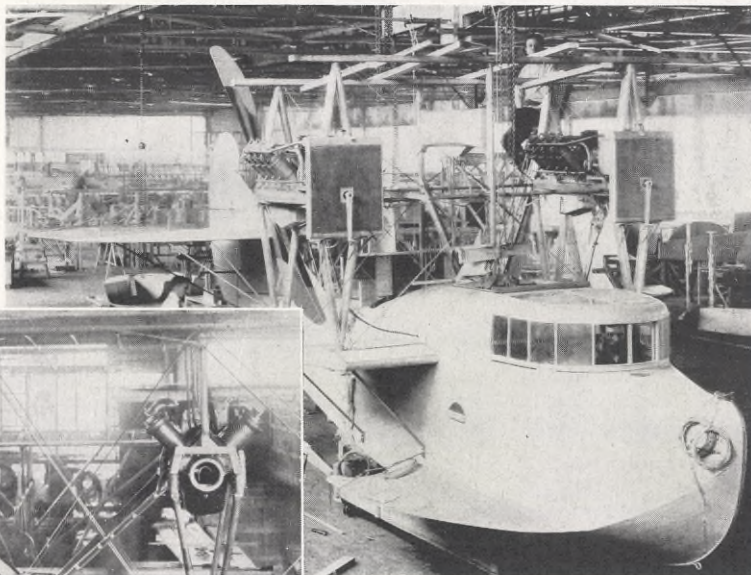
1. CURTISS LUFTKRYSSARE, MODERN TYP, med två 160—200 hkr. motorer under flykt på de stora sjöarne i Amerika.

2. MODERN TYP CURTISS HYDRO-AEROPLAN, med två 100 hkr. motorer. Fart 120 km. pr timme, stighastighet 800 m. på 10 minuter.

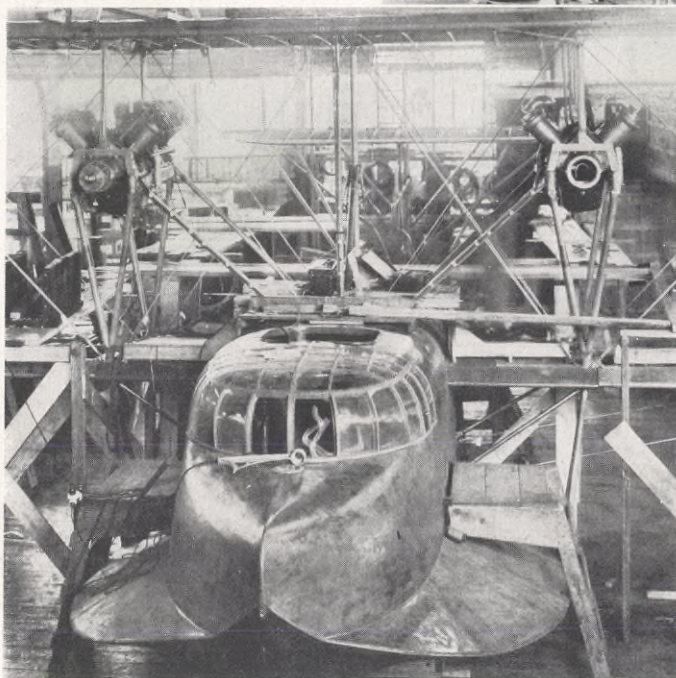
CURTISS LUFTKRYSSARE, med två 100 hkr. motorer. Plats för spanare fram till samt med kulspruta eller mindre kanon. Hastighet 150 km. pr timme.

kunna de i stället för flottörer förses med hjul eller skidor och finna användning äfven på sådana ställen utefter kusten, hvarest isen eljest lägger hinder i vägen för en effektiv spaning.

Med sin höga fart förflyttar sig en modern flygbåt exempelvis från Stockholm till Karlskrona på $3\frac{1}{2}$ —4 timmars tid, hvarunder höjden och följaktligen äfven synfältet kan lämpas efter omständigheterna. Från

CURTISS LUFTKRYSSARE UNDER BYGGNAD — se bilderna ofvan. Typ "America" med två 100 hkr. motorer som i stort antal under kriget levererats till Englands kustförsvär.

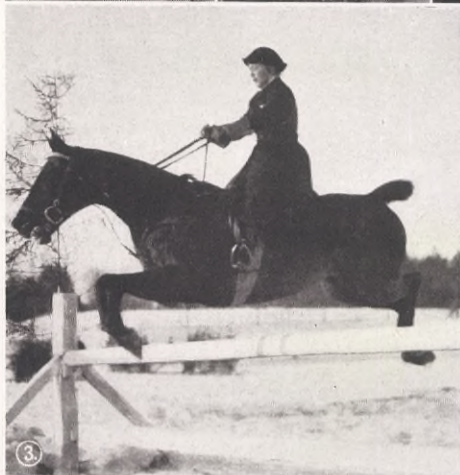
TYP MED TVÅ 160 HKR. MOTORER, hvaraf levererats c:a 60 st. till Englands kustförsvär.

en flygbåt på 1000 meters höjd ofvanför Karlskrona ser man sålunda vid klart väder hela Blekinge, skånska kusten ned mot Sandhammaren, Bornholm, större delen af Öland och fastlandet bortom Kalmar samt under särskildt gynnsamma väderleksförhållanden äfven — tyska kusten.

Såsom vapen återigen kunna de moderna flygplanen dels förhindra fiendens spaning jämte bombardering af landets kuststäder, dels genom offensiva företag i hög grad skada fiendtliga sjöstridskrafter och militära etablissemant, störa hans

Forts å sid. 330.

NORDISKA SPELEN.

Fotos 4—9 Holmén & Wallberg; 3, 10 & 11 foto. Modin, Sthlm

1. Fr. v. Öfverste A. A. MURRAY, byrådirektör G. C. A. LINDENCRONA och direktör E. BERGVALL, organisationskommitténs ordförande, vice ordförande och sekreterare, samt öfverste frfh S. HERMELIN, skidtävlingarnes ledare. — 2. HVAR 8 DAGS HEDERSPRIS TILL BÄSTE MAN PÅ HVARADERA AF DE TRE STRÄCKOR SOM UTGÖRA TÄFLINGSBANAN I BUDKAFLETÄFLINGEN. Tre hamrade, 16,5 cm. höga silfverpokaler från Hofjuvelerare K. Anderson, Göteborg. — 3. Fröken LINDBERG i PRISHOPPNING å Marskaik Oyama på Fälttridklubbens bana. Väckte stor uppmärksamhet för en utmärkt prestation. — 4. GILLIS GRAFSTRÖM, segrare i konståkning. — 5. MARTIN STRIXRUD, (Norge) andra pris i konståkning. — 6. BLOMKVIST, segrare i hastighetsåkning å 500 m. — 7. NORSKA HASTIGHETSLÖPARE. X MAMEN, segrare å 10,000 meter — 8 HAUG. Bäste man i terränglöpning. — 9. EINAR OLSSON, andre man i terränglöpning. — 10 INGENIÖR A. G. HOLMER segrare i Skeleton. — 11 DEN NYA SKELETONBANAN PÅ SKANSEN.

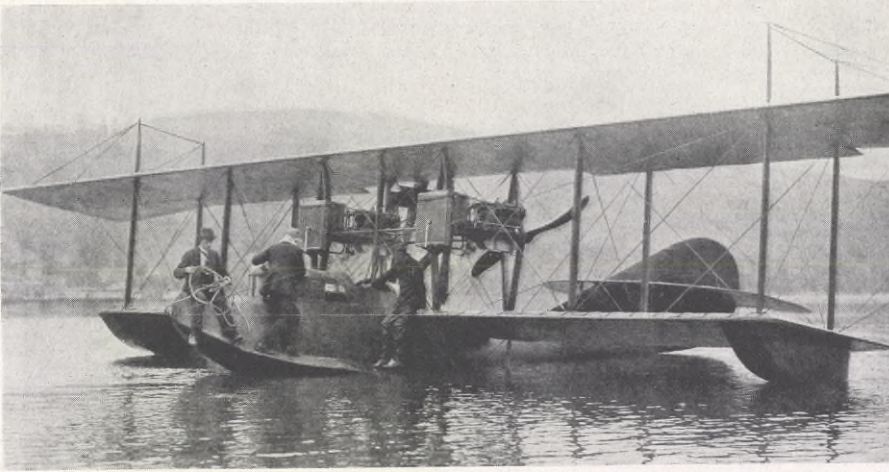
Nordiska Spelen i Stockholm, den femte af de stora idrottsfästerna af detta slag, toga, gynnade af strålände väder och under anslutning af vårt lands främsta representanter på vinteridrottens område, sin början den 10 jan. Fästligheterna inleddes med en å Operan glfven invigningsföreställning i närvaro af konungen, kronprinsparet, prinsessan Ingeborg och prins Eugen samt vidare representanter för regering och riksdag, hvarjämte vårt lands och särskildt hufvudstadens idrottsintresserade kretsar voro talrikt företrädde.

Sedan härolderna tidigt påföljande dags morgon Stockholm rundt blåst in Spelen, togo dessa sin början med en rad till olika banor förlagda täflingar, inledda vid 9-tiden på morgonen med prishoppning till häst å Fälttridklubbens bana. Täflingen, som samlat ett stort antal deltagare, hade att uppvisa synnerligen vackra ekipage och briljanta ridprestationer. Förmiddagen upptogs i öfrigt af skridskotävlingar i Stadion, omfattande obligatorisk och fri åkning i

herrarnes internationella konståkningstävling samt hastighetsåkning å olika distanser. De i Spelen ingående skeletontävlingarne voro förlagda till Skansen, där en bana dragits fram öfver Tivolislutningen. Till dagens täflingar, gällande herrarnes två klasser, hade anmält sig icke mindre än 62 deltagare, vittnande om hur populär denna för vårt land jämförelsevis nya idrott redan blifvit.

Bland öfriga täflingar på dagens program voro att märka militärernas skidtävlingar, internationell kombinerad skidtävling för terränglöpning på 15 km., gällande äfven svenska mästerskapet, samt slutligen en rad af simtäflingar, förlagda till Mälärbadet.

Resultatet af de olika täflingarne är, när tidningen prässläggas, icke känt, hvarför en redogörelse såväl härför som för själva täflingarne får öfverstå till nästa nummer.

Björns fotografier.

DEN FÖRSTA CURTISS FLYGBÅTEN, TYP "AMERICA" MED TVÅ 100 HKR.-MOTORER OCH HVILKEN VID KRIGSUTBROTTET 1914 VAR AFSEDD ATT FLYGA ÖFVER ATLANTEN. Den nyaste typen är försedd med fyra 300 hkr. Curtissmotorer. En typ finnes med sex 160 hkr. motorer.

Källa: Boont Sjöresqvists.

Forts. fr. sid. 327.

transporter och handel samt väsentligen försvåra alla försök till landsättande af trupper utefter Sveriges kuster.

I och med flygvapnets uppsving utomlands under kriget har naturligtvis uppstått en helt ny industri, som särskildt i Förenta Staterna antagit stora proportioner. Af de därstädes befintliga många flygfabrikerna märkes i första hand "Curtiss", som alltsedan krigsutbrottet skeppat stora mängder flygmateriel särskildt till England. Förutom Curtiss finnes i U. S. A. ett stort antal verkstäder för tillverkning af såväl flygplan som motorer, af hvilka redan flera erhållit leveranser till ententen.

Det nu pågående kriget har till fullo påvisat nödvändigheten af en svensk flygindustri, i stånd att tillgodose landets egna behof ej endast beträffande flygplan utan äfven motorer. Det är emellertid nödvändigt att till en början på allt sätt understödja dessa fabriker i deras arbeten och vid deras ofta dyrbara experi-

berättelsesamling af Karl A. Tavaststjerna (1894). —

Den i H. 8 D. införda berättelsen inkom på sin tid till 1915 års novelltäflan, tilldelades icke pris men inlöstes på grund af sitt starka ämne. Under signaturen döjdes ett icke helt okänt författarnamn, som vi icke anse oss ha anledning röja. —

För tidningens del måste vi säga att Tavaststjernas ifrågakvande berättelse var redaktionen obekant. — Men vid ett jämförande nu af de två berättelserna finna vi grundinnehållet förete påtagliga likheter hvar emot skildringarna i och för sig icke ur någon synpunkt kunna jämföras.

Den förklaring eller det försök till sådan som efter meddelande i frågan lämnas af författaren, godtäger redaktionen för sin del och vi bedja våra läsare göra detsamma. Han säger sig aldrig ha läst något af Tavaststjerna: han har fått skildringen af en finsk diakonissa hvilken far var prästman i Kuopio. — Det kan ju då tänkas att denne berättat för Tavaststjerna hvad den finske författaren konstrikt skildrat och som i hufvudsak var hvad dottern senare berättade för vår svenske skildrare och som denne i hvarje fall nedskrifvit i god tro.

Härmed må denna lilla angelägenhet anses tillfullo utredd.

Redaktionen.

Björns fotografier.

Öfverst: Flygaren, löjtnanten vid K. Flottan F. G. A. NETZLER, författare till vår högaktuella uppsats.

Till vänster: LÖJTNANT NETZLER PÅ 100 M. HÖJD. Foto. tagen med en kamera, bunden vid ena sidan af flygbåten.

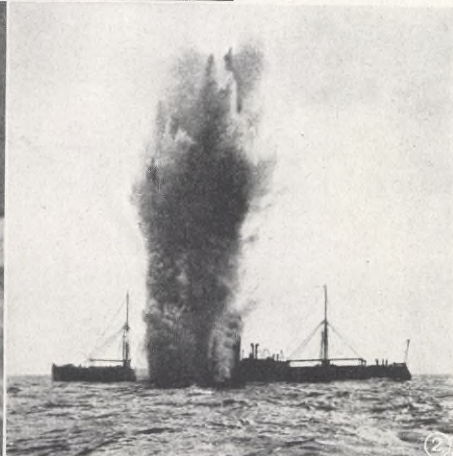
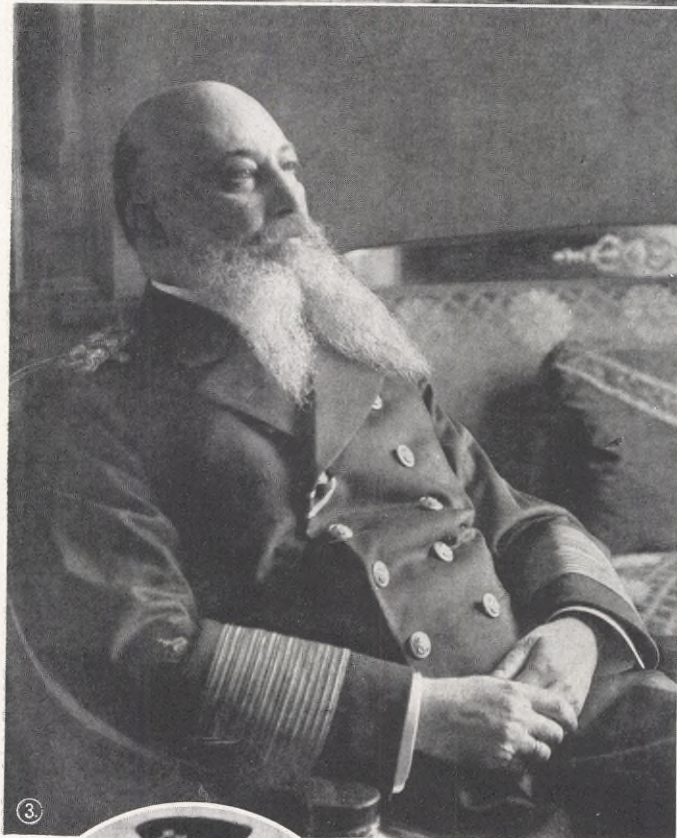
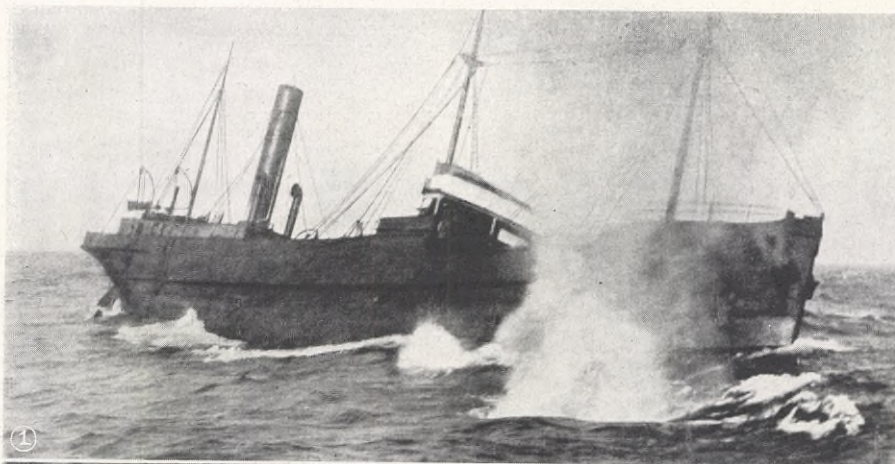
Till höger: DEN SVENSKE FLYGAREN V. CARLSTRÖM (1), anställd hos Curtiss i Buffalo, startar med en 160 hkr Curtiss-maskin. 2. Löjtnant Netzler.

Källa: Kom. A.-B. Boont Sjöresqvists, Sjöhm.-Gbg.

TILL U-BÅTSKRIGET.

Till bilderna å sid. 336.

Käjsar Wilhelms födelsedag den 27 jan. firades öfver hela Tyskland med stora fästligheter, vid hvilka de känslor af beundran och undersåttlig hänfivenhet, hvarmed det tyska folket omfattar landets härskare, kommo till det starkaste uttryck liksom äfven dess fasta beslut att med obruten kraft och trohet stå honom bi i den kamp för sitt lif Tyskland nu utkämpar. Käjsaren som på bemärkelsedagen befann sig i tyska högkvarteret mottog här besök af österrikiske käjsaren.

1 och 2. U-BÅTARNES
VERKSAMHET.

1. GRANATTRÄFF.
2. TORPEDTRÄFF.

3. STORAMIRAL VON
TIRPITZ, skaparen af det till
dess yttersta möjligheter hän-
synslösa U-båtskriget och
dess nu framgångsrike till-
skyndare.

4. SJÖMINISTERN AMIRAL
VON CAPELLE.

5. AMIRALSTABSCHEFEN
AMIRAL VON HÖLTZEN-
DORF.

DET DANSKA PRINSPARET I ÅRE.

Prins Harald af Danmark anlände tillika med sin gemål, prinsessan Helena, den 2 febr. till Stockholm och fortsatte efter någon dags vistelse där resan norrut till Åre, där prinsparet, som tagit sin bostad på Grand Hôtel, har för afsikt att under någon tid kvardroja för att ägna sig åt vintersportens nöjen.

Till bild å sid. 323.

Hofsångerskan fru Lilly Hafgren-Waag, som nyligen gästade Konserthörsningen i Stockholm, är ett namn, som man ofta mött i samband med Bayreuth och Berlinoperan. Hennes uppträdande i Stockholm fick en mycket god och erkännande kritik, och publiken var full af entusiasm öfver hennes temperamentsfulla föredrag och hennes ståtliga stämmas stora omfång och friskhet. Fru H.-W. är född svenska.

Till bild å sid. 334

Förra föreståndarinnan för Landbergiska flickskolan i Norrköping fröken Maria Augusta Landberg fyllde den 6 febr. 100 år. Fröken Landberg, som är född i Norrköping och dotter till framlidne handlanden Johan Landberg därstädes inträdde vid unga år som lärarinna vid den af en äldre syster grundade skolan och öfvertog, när systemen lämnade föreståndarinnebefattningen skolans ledning samt kvarstod på denna post, tills hon år 1891 på grund af hög ålder tvingades att draga sig tillbaka. Sedan år 1906 har den vördnadsvärda gamla, hvilken, det senaste året fränset, kunnat glädja sig åt god hälsa och obrutna själskrafter, funnit en fristad på Lenningska sjuhuset i Norrköping.

Öf. e bilden:

PRINS HARALD OCH PRINSESSAN HELENA AF DANMARK I ÅRE. De kungliga (X) jämte uppvaktande, öfverstelöjtnant och fru Fa kenberg, Köpenhamn, på skidtur.

Amatörfotos. T. Marcus, Åve.

Vidstående bild:

FEM FRANSMÄN SOM LYCKATS RYMMA UR TYSK KRIGSFÅNGENSKAP och nu ankommit till Maimö.

Foto. Ohm, Malmö.

Amatörfoto. B. Hallehn, Gbg.

PANSARBÅT OCH KAVALLERI, en säregen bild från Elysborgsfjorden tagen dessa dagar.

...iche Kem. A.-H. Havn Sjöfartsselskab, Skib-Obj.

Kommandörkapten Arnold Munthes "Magdalena Rudenschöld" hade den 9 febr. premiär på Svenska Teatern inför en intresserad och talrik publik, som på det hela taget med stort bifall tog emot pjäsen. Kanske är det oegentligt att kalla stycket en komedi — det är snarare en serie tablåer, vackert och väl arrangerade och med förmåga att inte tråka ut eller trötta. Somliga scener — synnerligast i första akten — äro präglade af styrka och intensitet och skådespelet besitter alltigenom scenisk rörlighet och omväxling. Regien har varit omsorgsfull och uppsättningen var ståtlig.

Som Magdalena Rudenschöld skär fru Brunius nya lagrar för sin skönhet och sitt spel, Gösta Ekman som Gustaf IV Adolf gjorde en förträfflig prestation och hr Brunius som hertig Carl får på ett utomordentligt sätt fram det karaktäristiska i sin roll. Efter allt att döma bör "Magdalena Rudenschöld" bli ett program som en tid framåt kommer att hålla sig på spel-listan och dra en fulltalig publik.

"MAGDALENA RUDENSCHÖLD", KOMEDI AF ARNOLD MUNTHE (se portr. å sid. 323), URPREMIÄR Å SVENSKA TEATERN I STOCKHOLM.

Öfverst: Fru Pauline Brunius (Magdalena Rudenschöld) och herr Tore Svennberg (Armfe't); nederst t. v.: herr och fru Brunius (Magdalena Rudenschöld o. Hertig Carl); t. h.: herr Gösta Ekman (Gustaf IV Adolf)

U. o. Jäger, SBlm.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre, SBlm. - 1917.

Foto. Anson, Mariestad. Kläder: Louis N. Jönsson.
M. F. RODHE †. F d Domänintendent
Mariestad — F. 1843. † 1 Febr.

F. domänintendenten, kapten M. F. Rodhe afled den 1 febr. i sitt hem i Mariestad i en ålder af 73½ år.

Den hädangångne, som var broder till biskop Edv. Rodhe i Göteborg, var född i Skåne den 20 juli 1843. Efter att år 1860 ha aflagt studentexamen vid Lunds universitet ägnade han sig åt den militära banan och inträdde som volontär vid Göta artilleriregemente, där han 1866 avancerade till löjtnant. Från denna beställning tog han 1871 afsked med tillstånd att kvarstå i regementet utan lön. År 1873 erhöll han afsked från regementet, men kvarstod som kapten i armén, tills han 1880 inträdde i Göta artilleriregementes reserv. 1891 afgick han helt ur krigstjänsten.

När Rodhe drog sig tillbaka från aktiv militärtjänstgöring, skedde det för att ägna sig åt skötseln af sin stora egendom Thamstorp invid Grästorps, hvilken han innehade, tills han 1884 förordnades att vara domänintendent i Skaraborgs län. Han aflyttade då till Mariestad, där han sedan dess varit bosatt.

I egenskap af domänintendent (till 1914) nedlade Rodhe under tre decennier ett synnerligen förtjänstfullt arbete, hvarjämte han fick god tid öfver att ägna sig åt länets allmänna angelägenheter, särskildt på landbrukets och skogsskötselns område. Inom länets skogsodlingsförening och sedan (från 1903) i dess skogsvårdsstyrelse var han ordförande

Foto. Winge, Norrköping.
FRÖKEN AUGUSTA LANDBERG.
F. d Skiffres ändarivna. — Norrköping.
100 år d. 6 Febr. Text å sid 332.

t. o. m. sistlidet år. Dessutom var han i omkring tre årtionden lands-tingsman, i många år dessutom ledamot af hushållningssällskapet förvaltningsutskott samt af stadsfullmäktige i Mariestad. Ett skarpt och klart omdöme, praktisk blick, ovanlig arbetsförmåga och omutlig redbarhet gäfvö prägel åt hans personlighet och gjorde hans tjänster eftersökta. På skogsodlingens område var han en föregångsman och har genom sina insatser å detta satt sig en bestående minnesvärd.

Vidst. bild.
SVENSKA RÖDA-KORS-SYSTRAR I
VINTERUTRUSTNING Å "AELOUS".
krigsinvalidtransportfartyget Trelleborg—
Sassnitz.

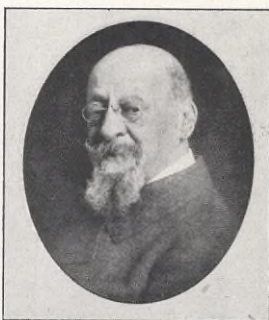

Foto. Heger, Strömstad.
STRÖMSTADS NYA STADS- OCH RÅDHUS, tillkommet genom donation af grosshandl. A. F. Cavalli-Holmgren, Sicckholm, till sin födelsestad. Uppfördt efter ritningar af arkitekt E. Thorburn, Göteborg, af byggmästaren Ivar Burman, Göteborg.

Klithé: Kem. A.-B. Bengt Sjöberg, Skövde.

R. H. ISOZ †.
Godsegare. F. o. Riksd. man.
Stockholm — F. 30. † 1 Febr.*

P. VALENTIN †.
F. d. Direktör. — Lidingsö Brevik.
F. 47. † 2 Febr.*

C. M. OLDIN †.
Rektor. — Landskrona.
F. 55. † 2 Febr.*

E. HALLIN †.
Godsegare. — Borås.
F. 62. † 6 Febr.*

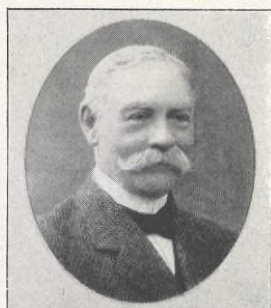
A. H. WESTMAN †.
F. d. Fördeln.-läkare. — Göteborg.
F. 36. † 3 Febr.*

F. W. LENNMAN †.
F. d. Kon. eramiral. — Stockholm.
F. 40. † 6 Febr.*

J. T. WINBLADH †.
F. d. Regementsläkare. — Falun.
F. 45. † 30 Jan.*

E. C. L. SIEGBAHN †.
Domkyrkokantor. — Upsala.
F. 53. † 29 Jan.*

PHILIP VALENTIN †. På sin tid disp. f. Bergsbo kvarn i Norrköping samt verkst. dir. f. A.-b. Saltsjöqvarn i Stockholm 02—11. Hänvisa till innev. ärg. nr. 3.

CLAES OLDIN †. Stud. 76, fil. kand. 79, adj. i Lund 88, rektor i Landskrona s. å. På sin tid stadsfullmäktig, led. af helsovnmå, ordf. i styr. f. lärov. f. fl., inspektor f. föreläs.-fören., allt i Landskrona.

EDVARD HALLIN †. Genomg. Borås tekn. skola o. Alnarps landtblr.-inst. inköpte egend. Aspö v. Sköfde och brukade denna t. omkr. 1900 då han köpte egend. Haldarp o. brukade denna ehuru vintertid bosatt i Borås. Han var intresserad samlare af silfver; styr.-led. i ett flertal företag. Donerade v. olika tillfällen betydande belopp till allmännyttiga ändamål inom Borås.

ABRAHAM WESTMAN †. Stud. 54, med. lic. 63, läk. v. Göteborgs sjukhem 69, reg.-läk. v. Bohusl. reg. 82—93, v. F. Göta art.-reg. 93, v. Andra G. art.-reg. 95—98, fördeln.-läk. v. 3 fördeln. o. militärdistr. 89—93, i Fält-läk.-kåren res. 1900. Inneh. på sin tid en mycket betydande praktik i Gö-

teborg. Serskildt af sjukhemmet har han egnat ett stort intresse och ett outtröttligt arbete o. omvårdnad. Led. af Vet. o. vitt-samh. i Göteborg.

FREDRIK LENNMAN †. Sek.-ljt. v. Flott. 60, komm.-kapt. 2 gr. 87, 1 gr. 90, chef f. exercis- o. underbef.-skol. v. Karlskrona stat. 89—91, chef f. ekipagedep. der 91—93, kommandör 93, kommandant v. nämnda stat. 93—97, stat.-befälh. v. Flott. stat. i Stockholm 97—03, konteramiral i Flott. 99, vid Flott. 03, i res. s. å. Led. af Krigsvet.-akad. 1:a kl., hed.-led. af Örtmannasällsk.

THEODOR WINBLADH †. Stud. 63, med. lic. 74, distr.-läk. i Avesta 74—89, bat.-läk. v. Dalreg. 82—90, reg.-läk. der 90—07, sedan sistn. år i Fält-läk.-kårens res. Läk. v. Avesta, Gärpenberg o. Horndals bruk 74—12. Jernvål jernvägsläk.

LEBERECHT SIEGBAHN †. Stud. 74, teol. fil. ex. 78, kantor v. Upsala domkyrka 92, kyrkosång.-ex. 93, musiklär. v. Upsala h. allm. lärov. s. å. Framstående O. D.-sångare (bas) delt. i sångarfärder t. Paris 78, och till olika länder 80, 92, 94 o. 98.

VÄRLDSKRIGET.

Alltjämt är det det politiska maktspelet som träder i förgrunden. Tysklands åtgärd af den 1 febr. att öppna en hänsynslös *u-båtsblockad*, drabbande alla sjöfarande nationer, men först och främst England, följdes af en ej mindre uppseendeväckande handling från Förenta staternas sida, i det *Wilson den 3 afbröt den diplomatiska förbindelsen med Tyskland* och hotade Tyskland med krig, i fall det sänkte amerikanska båtar på sätt som den tyska noten varskodde om, d. v. s. utan varning eller några hänsyn. I sitt meddelande till de neutrals om denna handling inviterade *Wilson* dessa att liksom Förenta staterna afbryta förbindelsen med Tyskland. *De neutrala staterna* svarade samtliga, att *de icke kunna följa Amerikas exempel*. Det svenska svaret offentliggjordes den 8, och hänvisade till tidigare amerikanska afböjanden vid svenska hänvändelser om gemensamt uppträdande. Samtidigt hade de neutrala att ta ställning till den tyska *u-båtsblockaden*. Spanien och de andra sjöfarande nationerna sände Tyskland protester eller föreställningar, erinrande om folkrättens och humanitetens fordringar.

Tyskland lät emellertid icke öfvertala sig, och *u-båtarne* sänkte dagligen en mängd båtar, att döma af

inlupna underrättelser inemot ett dussintal hvarje dag, i engelska farvatten. De svenska förlusterna voro icke stora, alldenstund Sverige genast inställde all sjöfart på västmakterna. Norge förlorade däremot ett ganska stort tonnage.

Under hela veckan hölls världen i spänning af förhållandet mellan *U. S. A. och Tyskland*. Efter den första förskräckelsen stadgade sig det intrycket, att den nya krigsfaran skulle afvärjas, förnämligast däri genom att *Wilson* icke afbröt förbindelsen med *Österrike*. Hotfulla moln skockade sig emellertid åter efter den spanska protesten. Rykten från *Ryssland* omtalade, att den för separatfredsplaner misstänkte reaktionäre *Golitzin* komme att afgå, följd af den ej mindre reaktionäre *Protopopov*, med hvilken han ej kunnat samarbeta.

Det *engelska parlamentet* öppnades den 7. Händelserna på *fronterna* ädrogo sig ingen uppmärksamhet. I slutet af veckan eröfrade engelsmännen byn *Grandcourt* på Sommefronten.

INNEHÅLL: Professor Herman Juhlin-Dannfelt (biografi och helsidesporträtt). — Dansk furstebesök i Åre. — Borgmästare Peter Lamberg 60 år. — Domänintendent M. F. Rodhe †. — Emil Hillberg 65 år. — "Magdalena Rudenschöld" på Svenska teatern. — Världskriget. — Veckans porträttgalleri. — Det tredje vapnet af F. G. A. Netzler.

KEJSARMÖTE I STORA HÖGKVARTERET.

Efter fotografier.

Klitché: Kon. A.-B. Deutz Sjöförsärrer, Schim-Gbg.

TILL KEJSAR WILHELMS 58-ÅRS DAG D. 27 JANUARI AFLADE KEJSAR KARL BESÖK VID TYSKA HÖGKVARTERET FÖR ATT PERSONLIGEN FRAMFÖRA SINA LYCKÖNSKNINGAR. Öfverst t. v kejsar Wilhelm i samtal med amiral von Müller, t. h. kejsar Karl och generalfältmarskalk von Hindenburg.

KEJSARNE.

KEJSAR WILHELM, KEJSARINNAN AUGUSTE OCH VON HINDENBURG.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.

För Berättelser och Historietter gäller oöfkorligt förbud.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORO.